

POKROK ZÁPADU.

Vydává se každou středu. Tiskárna: 1211 jižní 13ta ulice. Telefon 6. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskárna Družstvo.

Riřitel redaktor: JAN ROBIČEK

drvoje jednotě:

POKROK ZÁPADU Omaha, Neb.

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší \$1.20 na rok, Spolu s Kuthovnou Americkou \$1.00, každý celoroční předplatitel v době přemístění je oprávněn ku přemístění.

DO ČECH

předplatit se na rok \$1.00. Spolu s Kuthovnou Americkou \$1.00.

ZÁKLADY PENĚŽE

Jsem nešťastnější, když se koupí na poště než na výpravě Minny Ordre a 1/2 oho se může. To v registrujeme dopise, aneb pokračování bankovního jezu záruka jista. Mladý člověk je záruka na poštovní dopis, za kteréhož v jeho strachu, kolikrát a kolikrát peníze odhodlání má. Na místě dvojnásobek přijímáme 12 1/2 a 1. a 2. roční knihy. Všechny peníze nechtějí být záruka pod jinou jméno, ačkoliv peníze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb. — Více není na adrese potřeba.

OHLEDRY

Dobrotě a chudé obiláky uvěřejím pouze on, když peníze k obiláku přiložený jsou. Za dohled obiláky obiláky velikosti, nešťastně, jaké máme, třebaže se říká, že v říši obiláky, biskopství, aneb a jina, třebaže \$100 za tři peníze za každé uvěřejím. Nechtějí být záruka pod jinou jméno, ačkoliv peníze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb. — Více není na adrese potřeba.

Omaha, dne 28. červ. '93.

KDO BY NEMOHL ANI V NĚMECKU nalézt stranu podle svého gusta, ten by byl asi těžko k uspokojení.

V JIHO AMERICKÝCH STÁTECH MAJÍ moc generálů, presidentů a expresidentů a státníků a proto též moc revolucionářů a revolucí.

KLID NEDELNÍ ÚZCE BROSTL S VEŠKERÝM životem veřejným, aniž by byl na újmu výroby a tržbě, nesmí však pod rouškou jakoukoliv překážky vývoji svobod občanských.

ZE ŽÁDNÝCH VAJEC — Z OKUREK lhnou se kachny, povídal jistý český novinář ve vlasti; šel a napsal pak celý sloupec o aligátorech, ani plují po řece chicagské a o nesmírné drahotě na chicagské výstavě.

"SNĚM ZÁKONODÁRNÍ SE KONEČNĚ rozešel po 54 měsíčním zasedání, maje velmi málo k vykázání, co by chválu zasluhovalo". Tak referuje demokratický chicagský Staatszeitung o demokratickém sněmu illinoiském.

AMERICKÉ ZLATO VRACÍ SE POMALU na zpět do Ameriky z Evropy. Mezi tím americká penice jde do Evropy. Tyto dvě věci mají veliký význam v obchodě našem a jsou s to vyléčiti chorobu, jež stihla zem tuto — chorobu zvanou tíseň finanční.

METODISTICKÝ BOYCOTT NEMŮŽE SE provést a sice proto že, metodisté nikdy ještě neboycottovali pouliční dráhy, poněvadž tyto jezdí v neděli, aniž do veřejných nešli parků, poněvadž tyto byly v neděli otevřeny. Jsme skoro zvědaví, jak zachovají se čeští metodisté.

JAK "LIBERÁLNÍ" JSOU NAŠE PENSÍJNÍ zákony, dokazuje to, že vysloužilci Allen G. Peckovi, který v roce 1884 onemocněl tyfusem a ztratil vlásky, byla povolena penze \$4.00 měsíčně, z příčiny holohlavosti. To je okrádání nejen lidu vůbec, nýbrž i skutečných, zasloužilých pensistů!

MYŠLENKA SNÍŽITI V NĚKTERÉ DNY v týdnu vstupné na výstavu v Chicagu na 25c., tak aby i chudšímu dělníku poskytnuta byla příležitost se tam podívat, jest v pravdě skvostná a snížili-li i všeliké ty "panoramy" ve dny také vstupné své na Midway Plaisance — mohl by být výsledek ještě lepší.

TEXASKÁ SVORODA TAKTO UMÍ psát pravdu: — "Některé české časopisy na severu, zejména "Chicagské Listy", "Amerikan" a "Pokrok Západu" projevují své nehlubší soucitu s lynčovými negry na jihu a všeli nám jihanům dávají na jevo své opovržlivé, prohlášení nás za krvežívné tygry." — To mluví samo za sebe, poznámky k tomu netřeba!

PARE TO NENÍ! PÁNOVÉ F. A. KAIL & Co. v Pittsburgu přišli k tomu náhledu, že "Slováci jsou lidé, kteří táhnou jeden sem, druhý tam, ba ne jeden ještě i nazpět", to vše náhledem toho, že mají několik časopisů různých směrů a aby tomu odpomohli — založili nový časopis, Slovenská Svornost. Jen tak na to, se Svornost! Jest-li ta to nezprávi, pak je vše marno!

NOUZE DOHÁNÍ DĚLNÍKA, ABY VYUŽIL a zpeněžil dělnou sílu všech členův rodiny své a kapitalism této neblahé situace dělníkovy používá ku všemožnému vykořisťování práce nedospělého dělnictva. Zajímavou jest však, že mezi námi právě na to si potřebuje, aby hodně bylo těch dětí a ještě větší jejich výdělek, aby mohli býti "house", a když ne to, aby otec co nejdříve si odpočal.

MÍSTO, KDE SVĚDĚNA BYLA BITVA u Gettysburgu, protivná elektrická dráha, jež na vandalismus může si vzíti patent; tak sděluje se, že nedbá ani hranic hrůbů, ani památek se tam nalezátech. Veliký národ americký, jenž na tuto svou velikost nikdy nedá dopustiti, neměl by toho dovolit, aby místa kde tato velikost mu byla vybojována, stalo se praprostým rejdištěm nějaké vyděračské korporace.

NEW-YORKSKÝM ČASOPISŮM ANGLICKÝM stále ještě jest světová v Chicagu trnem — čas ví, jest-li v oku, aneb noze. Trnem jistě je, jinak by nemohly tak stále pěkně nadávat a dokazovat, že vlastně Kolumbovi, nenáleží nížádná sláva objevení této země, jako spíše Ericsonovi. Vypalá to skoro, jako by si v New Yorku chtěli pořídit co nejdříve Ericsonskou. Když měli prodlat tolik co Chicago možná, že by je choutky záhy přešly.

POŘÁDE, ŽE NEMÁME "PRAVĚHO" pochopení pro věc sokolskou. Ve Wilber ondyno byl cirkus. Jistý také Sokol nabídl se hned, tak se nám aspoň sděluje — že provede též nějaký "kumšt", jako několikrát vyznamenaný "Bohemian athlete" a provedl! Za \$3.00 dal se pomalovat, jako "clown" a ku větší cti a slávě věni sokolské metal kozelce v cirku o vše pryč. A při tom lidé tací mají ještě tolik drzosti, že se takým "týráním" sebe sama chvástají. Což tam nemají "Humane Society"?

UBOŽÍ TURNĚŘI, TI TOMU DALI! Svě bratry v Německu, hlavní ten kmen, jehož jsou pouhou větvičkou, pohněvali si na smrt. Pozvali je, aby se účastnili letošních závodů, ale oni odepřeli. Za příčinu uvádí, že prý orgán zdejšího turnérstva haní vládu německou a uráží císaře a to oni, co Turněři, co Němci, snášet nemohou. Nu, teď by jen ještě měl je Všem prohlásit za osobní stráž, aneb za své císařské lokaje a bylo by to. Nu, američtí turněři odbydou své závody i bez patolizalů císaře Viléma!

POVĚSTNÝ PROHIBIČÁK A ZÁBERNÍK Stodart z Orange, New Jersey, opustil loni svou rodinu, když vyšlo na jevo, že byl nevěrným manželce. Utekł se pak pod ochranná křídla "Armády spásy" do New Yorku a činil pokání, ale ďábel v něm nespál a svedl jej s mladou vdovou Bensonovou. Snad nevěděł, že pro takové pátky jen západ poskytuje bezpečného útulku, že takový nemrava může na západě být i redaktorem a proto zůstal pěkně na východě, až až rameno spravedlnosti po něm sáhlo a vsadilo jej do káznice v Jersey City.

MINULOU ROBOTU TEPRVE DOBTALI jsme tiskové zápisky druhého sjezdu Národního Výboru, odbývaného dne 24., 25. a 26. listopadu m. r. Jak známo, brzy po sjezdu odjel tajemník Nár. Výboru, prof. Šimek, aniž by měl času zápisky pro tisk upravit. Nynější tajemník nastoupil

až teprve v únoru t. r., mezi kterouž dobou zářán byl tisk protokolů a sice tiskárně, která nejvíce náležitě podala a zápisky tak brzy jak možno spraveny a před 4 měsíci do tisku odeslány. Věak se měly die úmluvy býti hotovy do 30 dnů, teprve nyní, před samým sjezdem druhým, máme je v rukou.

JAK NUTNÝM JE VĚROUHENÝ ZÁKON o manželství, který by ve všech státech stejné působil, toho důkaz podán byl nedávno v Pennsylvanii, kde rozhodl soudce ve Philadelphii, že člověk hřitel v Pennsylvanii se ženou, kterou to za manželku pojal, není vinen dvojitostí proto, že v Ohio žije posud jeho žena, s kterou tam oddán byl, ale nikdy rozvodu od ní nedosáhl. Kdyby takové oslovské rozhodnutí mělo míti platnost, pak by mohl člověk míti 44 žen v tolika též státech a nebyl by vinným. Pak by nebylo potřeba rozvodů, pouhé přestěhování by postačilo.

ZDÁ SE, ŽE JSME ONĚHDI KRIVDILI nevědomky bratřím Slovákům. Soudce z oběžného referátu o sjezdu Nár. Slov. Spolku, uveřejněného v Am. Slov. Novinách, kdež nenalezli jsme ani zmínky o jednání ohledně zastoupení Národního Výboru a zřízení přistěhovalecké kanceláře, musili jsme nevyhnutelně míti za to, že o záležitosti té nebylo vůbec ve sjezdu jednáno. Věak tomu není tak. Spolek usnesl se ve sjezdu obelstati Národní Výbor i spolupůčinkovati při založení kanceláře přistěhovalecké, z čehož srdečně jsme potěšeni.

ČASTO SE DIVÍME CO VĚE U NÁS A v kruzích našich jest možné, vzpomínáje mimoděk vlasti staré, že tam jest a musí býti jináče, když čteme tak ty pražské listy. My stěžujeme si, že schází nám pravého pochopení věci sokolské a denně nové a nové o tom máme doklady. "Proč se slečno nedáte k sokolkám?" táže se přítel myšlenky sokolské a odpověď: "Co bych tam dělala, když tam nemám žádného Sokola, Stanislav tam není, tak by to vypadalo divně!" Tot skutečný případ, kterýž udál se v jistém venkovském městě státu Nebrasky. O Fügner, o Tyrši, jak velkou as radost z nás máte, že takovými jsme sledovatky krásné myšlenky vaší!

NYNĚJŠÍ TAJEMNÍK ZEMĚDĚLSKÝ jest na nejlepší cestě pokaziti vše to dobré, co předchůdce jeho vykonal. Tak chce zrušiti pokusné stanice a farmy zkušební, místo aby hleděl k jejich opravě a rozšíření jejich činnosti. Bývalý tajemník Rusk zjednal náležitým dohledem na masa na jatkách amerických a drobnohlednými zkouškami týchž, že evropský trh byl — americkému vepři opět otevřen a tajemník Morton chce i v tomto od boru vládním "šetřiti". Rozpočet na zemědělský odbor ve Washingtoně vykazuje nejmenší sumu z rozpočtu na jednotlivé odbory, neboť obnáší pouze 1 proc. výdání vládních. Z toho pak Morton chce šetřiti a to tak divným způsobem? Či chce, aby americké prase, jež letos tak znamenitě se vyplácelo — ustoupilo na trhu evropském bagounku maďarskému?!

NENÍ VĚTŠÍCH SLEPOČ, NEŽ TĚCH, kteří násilně oči zavírají a viděti nechti. Každý člověk zdravými smysly obdařený, musí patrně viděti, že nynější tíseň peněžní a krach na všech stranách jest následek ústejněho provádění jejich konfěka, hromadění stříbra a udržování téhož, ač neproceněho na roveň ceně zlata, ač ovšem není to příčina samotná a jediná a těsní přispívá též velmi nejistota, co učiní demokratický kongres ohledně cla a jak dalece zájmy země poškodí. Věak vzdor tomu tuto krtkově ve své zaslepenosti nepřipisují to pravé příčině, nýbrž našemu "finančnímu systému". Náš

finanční systém byl dobrým, pokud kongres nedal sluchu demo-zeleno-populistům a kdyby nebyl přijímal zákonů lástevně v jejich směru, jako byl r. 1878 Hlandův a r. 1890 zákon Shermanův, kdyby byl učinil co učiniti měl, totiž zavedení takového stříbrného dolaru, který byl by dolarem ve skutku, dolarem plně hodnoty, dolarem 100centovým, jako dolar stříbrný, nebyly by se krachy nýněji objevily a dostavily. Věak marno kázat slepěm o barrách a plně zpívat hluchému.

O VYJÁDŘENÍ SE MINISTRA Kalkokyho v delegacích ohledně Ruska, které v Německu tak nemilý dojem způsobilo, tak že musel je Kalkoky opravit, zněti úřední zpráva jak následuje: Kdyby ministr chtěl uvažovati všeobecnou situaci, mohl by sdělit jen málo a známé věci. Opakuje, že situace za poslední doby nezměnila se a proto není třeba zmiňovati se zvlášt o každé mocnosti. Jeden z předěšlých řečníků jmenoval věak výslovně Rusko a tu může ubezpečiti, že u cara Alexandra II. i jeho vlády jsou naproti Rakousku jen příznivé despovice a může býti jen potěšitelné, lepší-li se náš poměr k Rusku, který byl dobrý již dříve. Bude to časem jedna z nejvýznamnějších příčin, aby přestala v Evropě vojenská napjatost a sesilování branné moci ve všech státech a vrátily se normální poměry, které my — majíce na zřeteli jen politiku mfru — považujeme za svéj cíl. Zatím arci — jak je náš povinnost — staráme se o brannou hotovost naší říše, arci se zřetelem k našim financím a jmenovitě ministerstvo vojenství vynasnažuje se, aby za povolené sumy pořídilo něco trvalého, co — na každý způsob — prospěje naší armádě.

CO BY VŠECHNO TÍHLE DEMOKRATÉ od republikánů chtěli, to je u boha! Když poprvé Cleveland ucházel se o presidentství, v každé dítě z té doby, že jedním z "obvinění" republikánské strany bylo to, že leží přes 400 milionů zbytečně v pokladně. Zvolen Cleveland a nastoupil, an dluh národní úroky nesoucí obnášel (1. července 1885) \$1,196,150,950, na kterouž míru klesl z \$1,381,530,294 od roku 1865. Cleveland měl přes 400 milionů zbytečně v pokladně a hospodařil tak, že v roce před jeho odstoupením dne 1. července 1888, bylo ještě dluhu úroky nesoucího \$1,015,156,012. Po něm nastoupil Harrison a ejhle, dnem 1. prosince 1892, před jeho odstoupením obnášel dluh úroky nesoucí \$585,032,980. Harrison vzal hotovost ležící v pokladně, uplatnil dluhy úroky nesoucí, snížil obnos úroků ze \$41,001,484 za poslední rok správy Clevelandovy ve 4 letech na \$23,378,116, ale drze demokratické listy, jako ku př. Slavie, jsou tak neomalené, že nestydí se psáti: — "A ten vývoz zlata a to klesání zálohy dle mfuňní takofka jednohlasného spůsobil Shermanův zákon o stříbre z roku 1890, — dědictví to, které převzala od republikánů vláda demokratická, vedle vyprázdňené národní pokladny, kterou jim byl odevzdal odstoupující president Cleveland roku 1889 bohatě naplněnou."

POKRYTOI, TÍHLE DEMOKRATÉ! JAK zbožně krouti očima a odsuzují Shermanův zákon o koupi stříbra! A přece, kdyby bývalo po jejich, měli bychom něco horšího než Shermanův zákon. Oč demokraté — velká většina z nich — před 3 roky usilovali, bylo svobodné a neobmezené ražení stříbra a to pouze jen kompromisem zákonem Shermanovým bylo odvráceno. Když sešli se v národní konvenci před rokem, přijali do prohlášení zásad též článek, — požadující odvolání zákona Shermanova. Věak proč? Snad proto, aby udrželi naši měnu na

pevném, zdravém základe, na němž chtěli ji vždy míti republikáné? Nikoliv! Pouze jen proto, aby získali hlasy těch, jež jsou pro volné ražení stříbra. Aspoň tak si vykládali požadavek ten stříbrňáčci, že jest v jejich zájmu a že zákon Shermanův má býti nahrazen zákonem o volné ražbě stříbra. Nyní, když následek Shermanova zákona ovlivrá se poněkudli propast, do které bychom bývali náhle uvřzeni volným ražením stříbra, křijí se před zákonem tím. A přece jen jemu máme za to co děkovati, že jsme nespádli v propast všeobecného úpadku a že máme ještě čas a příležitost, propastí té se vyhnouti.

NÁHLISNOSTÍ PALIČATĚHO KOMISÁRE rakouské vlády, Palitschka, nežná mezi, jak vysvitá z následující zprávy sobotní Svornosti: — "V budově dopravních prostředků vyvěšeno bylo příčiněním "Spolku pro povznesení návštěvy cizinců v Praze", jehož předsedou je známý a obětavý vlastenec, p. Vojta Náprstek, několik vyobrazení památných míst pražských, jakož i celkový pohled na Prahu. Nad skupinou těchto fotografií byl proveden anglický a český nápis zlatými písmenami v černém poli. Včera z čista jasná byl nápis onen na rozkaz komisaře Palečka vytržen a je pryč — ovšem že pouze z té příčiny, že postrádal také vysvětlení v libozvučné hatlanině vídeňské. Gardista v oněch místech službu konající je tušme také Čech, ačkoliv nebylo možno jméno jeho zjistiti, a ten nové toto násili na českých vystavovatelích spáchané šel okamžitě sdělit p. Reicheltovi. Veškeré úsilí tohoto krajana zjistiti, z jakého důvodu byl český nápis vytržen, zůstalo bez výsledku a na stížnosti u komisařství bylo mu odpovéděno pokrčením ramen, neboť co prý pan c. k. Paleček činí, dobře činí. Pan Reichelt telegrafoval zprávu o Palečkově obrazobornství okamžitě do Prahy p. Náprstkovu. Nutno podotknouti, že "Spolek pro povznesení návštěvy cizinců v Praze" požustává z nejménějších národově českých a vynikajících mužů vůbec a jak se jich zpráva tato dotkne, nečreba podotýkati." — K tomu podotýká Svornost, že je na čase, aby se proti drzosti Palitschkové zakročilo, stížností u fideletatva. To je svrochované na čase a jestli že tak se nestane, nevykonajfchicag-ští svou povinnost. Neznajíce dopodrobna všechna pravidla, nedovedem posouditi, zdali měl Palitschek práva nařizovati vyvěšení německých štítů v rakouském oddělení, věak zdá se nám, že k vandalismu v budově dopravních prostředků nemohl míti práva žádného a že bylo by nic méně než slušno, aby fideletstvo výstavu bylo na řádění čehožrouta Palitschka upozorněno a o ochranu požádáno. O to měli by se postarati čeští akcionáři světové výstav.

Calhoun, Neb., 6. červ. 1893. DR. E. T. ALLEN,

Sek. státní zdravotní komise 15. & Harney St. Omaha, Nebr. Čtený pane! — Byla jsem po nějakou dobu ohluchlou a měla jsem hrozný zněň v uších neustále. Obávala jsem se jiti k ušním lékařům, an každý tvrdil, že jistě ohluchnu na dobro, ale šla jsem na poradu k našemu domácímu lékaři, Dru. Borglum a on pravil, že mne dovede k někomu, kdo mi neublíží. Dovedl mne k vám minulý týden a od té doby se můj neuh valně zlepšil. Mohu teď slyšet hodiny cvakat v noci a zněň úplně pominulo. Pošlu každého, jež znám, kdo by trpěl ušním neb očním neduhem, k Vám. Jsem tak ráda, že jsem k Vám šla. V úctě Paní Margaretha Nelsen.

Zprávy spolkové. I. Českoslov. spol. v Denver, Colo., obývali schůze každou druhou a čtvrtou středu v měsíci, v místnosti pana Fr. Plácha, 1732 Blakely ul. — Jos. Pokorný, tajemník, čís. 2641 Law rel. ul. — Jan Erbek, kuthovník, 1288 Ames ul.